

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Petiti Philosophi & Doctoris Medici, Miscellaneorum Observationum Libri quatuor

Petit, Pierre

Trajecti ad Rhenum, 1682

Cap. XII. Quid significet verbum ὠροενδημειν, & a quo primum
usurpatum?

urn:nbn:de:hbz:466:1-13245

ca, sed vera, coram philosophis, qui in eo convivio discumbebant, hos senarios præmittit vice præfationis,

Εἰ μὲν Φράσω τῶληθές, ἔχι σ' ἐν Φρανῶ·

Εἰ δὲ ἐν Φρανῶ τί σ', ἔχι τῶληθές Φράσω·

Hoc est, *Si quidem dixero verum, non te delectabo: si vero quid te delectavero, veritatem non dicam.* tum subdit: ἀλλὰ Φίλη, Φασίν, ἢ ἀλήθεια. *Sed amica, ajunt, veritas.* Unde liquet fuisse in veterum adagiis, istud quoque celebratum, Φίλη ἀλήθεια: *amica veritas*: patet etiam, quam eleganter & venuste *Aristoteles* ad ipsum alluserit citatis verbis, ἀμφοῖν γὰρ ὄντων &c. cum ambo, inquit, amica mihi sint: *Plato* amicus; amica, juxta proverbium, veritas, sanctius tamen est præferre amicis veritatem.

CAPUT XII.

Quid significet verbum προενδημεῖν, & à quo primitivè usurpatum.

Galenus libro 4. de Dogmatis Hippocratis & Platonis, primum eo verbo usum Posidonium, clarum e porticu philosophum testatur, cum significare vellet, decere prudentem virum, ita semper animo esse comparatum, ut, quod ille ait apud Comicum, nihil humani a se alienum putet, significat enim id verbum, quæcunque adversa accidere possunt, cogitatione præcipere; ea meditari assidue, atque ita cogitandi consuetudine sibi familiaria reddere. Nam ἐνδημεῖν idem valet ac præsentem alicubi esse. Προενδημεῖν longe ante conversari atque interessse. Plane id quod *Aeneas* apud *Maronem* in sexto magni operis,

Omnia præcepi atque animo mecum ante peregi.

C 2

Quo

Quo & pervulgatum illud Anaxagoræ in morte filii spectasse ait ibidem Galenus: ἴδειν θνητὸν γενήσασθαι Sciebam ne genuisse mortalem. Verba Galeni quibus Posidonium hujus verbi auctorem laudat, hæc sunt: βούλεται δὲ τὸ προενδημεῖν ῥῆμα τῷ Ποσειδωνίῳ, τὸ πρᾶγμα παρ' ἑαυτῷ τὸ μέλλον γενέσθαι, καὶ ὡς πρὸς ἤδη γινόμενον, ἰδιόμορον ἵνα ποιηθεῖται κατὰ ἔραχυν. significat verbum προενδημεῖν Posidonio, idem, quod præfigurare apud se aliquid quod futurum est, vel certe in tempore futuro evenire potest: tum huic rei tanquam jam esset facta, paulatim assuescere.

CAPUT XIII.

De fragilitatis humana consideratione. Parum hanc prodesse corruptæ mentis hominibus, variis auctorum antiquorum locis ostenditur.

ANimum reprimere, & vitam præservare a vitiis & pravis voluptatibus consideratione mortis, paucorum hominum est, & mentis bene sanæ: Qui enim bonam mentem ejurarunt, & in vitæ hujus commodis summum bonum constituunt, hos non modo hæc cogitatio non emendat, sed etiam corrumpit, & præcipitat. Quamobrem nihil ad istos hæc *Siracida* verba attinent: *In cunctis operibus tuis memorare novissima tua & non peccabis.* immo, ut dixi, nihil sic eorum cupiditatem excitat, atque hæc contemplatio. Continuo enim, ut in *libro sapientia* scriptum est, dicunt cogitantes apud se non recte: *exiguum & cum tædio est tempus vitæ nostræ: & quæ ibi sequuntur.* Quibus similia prope habet *Plutarchus* ex ejus farinae hominum sententia, in lib. *περὶ παιδων ἀγωγῆς*, ita scribens: *Στιγμὴ χρόνου*